

Anteckningar 3/2018

Utfärdat, 2018-11-02

Avdelning

Niklas Hall

Telefon: 366 10 24

E-post: niklas.hall@vastra.goteborg.se

Ö-dialogen

Sammanträdesdatum: 2018-10-18, kl 17:30-20:00

Plats: Torgny Segerstedtgatan 90

Närvarande:

Inger Blixt (S), ordförande ö-dialogen, SDN Västra Göteborg

Eva Sundén (M), ledamot i SDN Västra Göteborg

Henrik Munck (-), ordförande SDN Västra Göteborg

Anette Bernhardsson (S), förste vice ordförande Västra Göteborg

Representanter från öarna:

John Granqvist, Styrso

Jan Kaaling, Styrso

Karin Sandström, Asperö

Thomas Larson, Asperö

Ingemar Taube, Asperö

Leif Sjöberg, Vrångö

Jan Kristensson, Vrångö

Patrik Gustavsson, Köpstadsö

Anna Palmers, Köpstadsö

Marie Sjövall, Donsö

Håkan Broberg, Donsö

Benny Fhager, Donsö

Övriga:

Niklas Hall, sekreterare SDF Västra Göteborg

Ellinor Svensson, trafikchef Styrsobolaget

Ulf Johansson (S), Park- och naturnämnden

Sofie Gyllenwaldt (M), Park- och naturnämnden

Lena Jakobsson, enhetschef Park- och naturförvaltningen

Ingela Gustafsson, enhetschef Park- och naturförvaltningen

Henrik Hellström, utvecklingsledare SDF Västra Göteborg

Shahbaz Khan (S), kommunalråd (punkt 7-9)

1. Presentation av mötesdeltagarna

Ordförande Inger Blixt (S) hälsar mötesdeltagarna välkomna till dagens möte och mötesdeltagarna presenterar sig.

2. Val av justeringsperson

John Granqvist, Styrso, utses att justera dagens minnesanteckningar.

3. Föregående minnesanteckningar

Anteckningarna från Ö-dialogen den 24 maj antecknas.

4. Anmälan av övriga frågor

Jan Kaaling anmäler en övrig fråga angående förändringar för tidningsdistributionen i södra skärgården.

5. Information och summering av sommaren 2018

Styrsobolagets information

Ellinor Svensson, Styrsobolaget, lämnar information kring årets sommarperiod utifrån Styrsobolagets perspektiv. Sammanfattningsvis har trafiken fungerat bra och jämfört med föregående år har trafiken ökat med 6%. Sommartidtabellen har detta året varit längre än tidigare (4 juni-26 augusti). Resandemönstret tycks ha ändrats något och resenärer har stannat kvar längre i skärgården. Trafiken mellan Stenpiren och skärgården har fungerat bra men den slutliga analysen är inte klar. Det har konstaterats att båttrafiken till/från Stenpiren inte tagit resenärer från busstrafiken och det har varit bra beläggning på turerna ut men något sämre på återresorna.

Ö-dialogens representanter redovisar att det generellt har fungerat bra, men att tätare båttrafik efterfrågas. Vid vissa tillfällen har båtarna varit fullsatta och boende har upplevt problem med att komma med. Det framkommer även att liknande problem vid exempelvis fotbollsmatcher förekommer där det även framkommit att motståndarlag lämnar walk over för att de inte vill ta sig ut till öarna. Förslag på speciella boendekort för båttrafiken lyfts, men utifrån gällande lagstiftning är detta inte genomförbart. Det framkommer även önskemål om att sommarperioden förlängs (tidigareläggs) samt en diskussion kring problem med att det kan vara svårt att få med cyklar på båtarna på grund av utrymmesbrist. Ö-dialogens representanter lyfter även problematiken kring resenärer med cykel ska gå av först eller sist vid kaj, och hänvisar till tidigare förhållningsregler då resenärer med cykel gick av sist.

Styrsobolaget informerar att de inte kan ansvara för att alla kan ta med sig cyklar, men att de förstår problematiken. En lösning på detta är att det planeras ett cykelförråd på Saltholmen som kommer att hållas låst nattetid. Gällande förhållningsregler ser Styrsobolaget problematiken och tar med sig frågan.

Ö-dialogens representanter lyfter även att det går för få turer ut till skärgården på morgonen, för de som ska ut och arbeta i skärgården. För att nå en levande skärgård behöver resenärerna kunna resa åt båda håll. Styrsobolaget bedriver trafik på uppdrag av Västtrafik. Bolaget ser också detta behov men beslut kring detta ligger på trafikhuvudmannen.

Styrsöbolaget lyfter själva problematik med kajerna (bl a vid Saltholmen) vid blåst. Vissa resenärer har inte möjlighet att resa med, eller är rädda för att resa vid hög sjö. Kajerna ligger utanför Styrsöbolagets ansvar men de vill påtala problematiken.

Ö-dialogens representanter tar även upp det kommunala ansvaret att tillhandahålla infrastruktur inom kommunen och konstaterar att det finns en problematik i ansvarsfrågan mellan kommunen och Västtrafik. Frågan är politisk och ö-dialogens representanter vidhåller att staden måste ta sitt ansvar i denna fråga. Södra skärgården i samverkan (SSiS) lämnade in ett yttrande i samband med inspel till Trafikplan 2020 och i detta yttrande beskrivs denna problematik. SSiS yttrande har via Trafiknämndens beslut (den 30 augusti 2018, § 277) gått vidare till Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2020.

Information från park- och naturförvaltningen

Ingela Gustafsson, park- och naturförvaltningen, lämnar information rörande sommarsäsongen. Strandstädningen har under 2018 utförts under perioden maj-september och har täckt området utmed hela kusten samt i skärgården oavsett markägare. Under 2018 har bemanningen utökats med en person. Den största delen, 90-98%, består av plast såsom PET-flaskor, frigolit och små plastbitar. På grund av att vinterns vindar främst varit västliga har mycket skräp hamnat i Danmark eller stannat kvar till havs. Staden deltar i samverkansprojektet *Ren och Kust* tillsammans med elva kustkommuner och projektet leds av Västkuststiftelsen. Gustafsson informerar även om strandstädarkartan (<http://www.strandstadarkartan.se>) där vem som helst kan anmäla behov av städning eller upphämtning av skräp. På kartan markeras även var städning skett. Som en utveckling av arbetet pågår ett projekt där drönare kan användas för att kartlägga skräp på svåråtkomliga platser.

Mot bakgrund av det oljepåslag som rapporterades i början av september informerar Gustafsson vidare om park- och naturförvaltningens ansvar för oljesanering. Förvaltningen leder stabsarbetet och utser saneringsledare. Den praktiska saneringen utförs i första av entreprenör. Oljepåslaget var inte så illa som först befarades, och oljan var av en typ (brännolja) som inte fastnar på fåglar mm och som dessutom förångas snabbt. Räddningstjänsten har ansvar för det första saneringsarbetet till havs. Räddningstjänsten och park- och naturförvaltningen agerade snabbt på händelsen.

Lena Jakobsson, park- och naturförvaltningen, informerar om toaletter generellt och södra skärgården specifikt. Generellt minskas antalet offentliga toaletter i staden vilket försämrar servicenivån. Anledningen är att det idag finns många äldre toaletter där renovering inte bedöms vara rimlig. Dock byggs i många fall nya, och i samband med byggandet av flera nya resecentrum samt i köpcentrum bedöms servicenivån vara god. Vissa begränsningar i öppettider har gjorts utifrån att det förekommer en problematik i att allmänna toaletter används i andra syften (sovplats, tvätta kläder mm). Inom staden ansvarar park- och naturförvaltningen för 27 toaletter i parkområden samt 13 toaletter och 32 friluftstoaletter vid badplatser och naturområden.

Specifikt för södra skärgården så har föregående års modell använts och detta har fungerat. I södra skärgården finns två kommunala badplatser och båda ligger på Styrsö. Ö-dialogens representanter ser att det är ett problem att turismen fortsätter intensifieras samtidigt som det saknas satsningar på kringsservice som toaletter och renhållning (t ex soptunnor/

papperskorgar). Ulf Johansson (S) som företrädare park- och naturnämnden lyfter att nämnden inte tillskjuts extra ekonomiska medel vid nya satsningar av parker, lekplatser etc och detta är en fråga för kommunfullmäktige.

Ö-dialogens representanter påtalar också att de bidrag som går att söka för föreningar och näringsliv är för liten för att täcka den egentliga kostanden. Även städning längs gångstråk bekostas till stor del av boende på öarna som gör detta på sin fritid och med egna resurser.

Ö-dialogen enas slutligen om att det varken är stadsdelsnämndens eller park- och naturnämndens ansvar utan att frågan behöver diskuteras och fastställas centralt. Diskussionerna om dessa frågor har pågått i tiotals år. Stadens mål om att öka turismen är ohållbar om inte infrastrukturen anpassas därefter. Stadsdelen tillskrev kommunstyrelsen april 2018 om att fatta beslut om ansvarsfrågan och budgetprioriteringar. Skrivelsen skickades av stadsledningskontoret vidare till park- och naturnämnden för besvarande till stadsdelsnämnden. Företrädarna för park- och naturnämnden kan inte minnas att de sett till denna skrivelse utan tar med sig denna och övriga frågor.

6. Leveranser fastlandet-södra skärgården

Diskussion om frågor rörande ansvar och problematik kring leveranser mellan fastlandet och södra skärgården. Styröbolaget informerar om att de ansvarar för leveransen från kaj till kaj, men att ansvaret upphör på bryggan. Vid leveranser måste mottagaren finnas på plats för att ta emot och detta är i praktiken svårt att lösa.

Ö-dialogens representanter menar att kvalitén i godsleveranserna försämrats och att godset ibland hamnar på fel brygga och huller om buller. Exempelvis virke som ska till olika mottagare blandas ihop vid avlastning. Ö-dialogen menar upplevelsen är att Styröbolaget inte alltid är mottagliga för den kritik som anmäls, och vill uppmärksamma bolaget kring denna problematik. Viktigt att problemet inte växer och blir större då det redan är ansträngt.

Styröbolaget känner inte igen problematiken och påtalar vikten av att liknande konkreta fall anmäls in till ansvarig på bolaget. Viktigt att godset är korrekt uppmärkt.

7. Trafik och infrastruktur för södra skärgården

Fraktstöd

Shahbaz Khan (S) informerar kring fraktstöd och Trafikverkets beslut att dra in statligt stöd för fraktstöd. Detta då staten inte får ge fraktstöd i avsaknad av allmän väg. Beslutet innebär att stödet börjar trappas ned under en fyraårsperiod med start 2019. Beslutet innebär inte per automatik att fraktstödet dras in, men att det blir ett kommunalt ansvar. Utifrån stadens organisation blir frågan ett ärende för trafiknämnden att hantera.

Ö-dialogens representanter påtalar att fraktstödet täcker en stor del av godsleveranser och att det är en väldigt allvarlig fråga för en levande skärgård. Jämförelse med norra skärgården där bilfärjor fraktar gods utan extra kostnad. Ö-dialogen menar att ur ett rättviseperspektiv bör detta gälla även för södra skärgården och det borde vara en nationell fråga. Frågan kring bilfärjor (gula färjor) lyfts och önskemål om att detta utreds igen. Frågan var aktuell under 1990-talet och blev då stoppad. Många frågor har anknytning till denna problematik, exempelvis möjligheter för Polis och Räddningstjänst att nå ut, utdelning av morgontidningar mm. Ö-dialogen framför önskemål om att trafiknämnden initierar en utredning kring fraktstöd och bilfärjor. Frågan kring om det finns allmän väg i södra skärgården väcks, och Ö-dialogen är inte helt ense om detta. Slutligen enas

mötesdeltagarna att det sedan 1980-talet troligtvis inte finns några allmänna vägar inom södra skärgården.

Parkering Saltholmen

Vidare behandlas frågan kring nuvarande läge för parkeringsplatser på Saltholmen. Shahbaz Khan (S) informerar om att frågan är komplex med många inblandade aktörer. Det beslut som togs i kommunfullmäktige var till stor del påverkat av inspel från SSiS. Khan har kallat till möte inom kort mellan Trafiknämnden, Grefab och Parkeringsbolaget för att nå vägar framåt inför 2019. Ö-dialogens representanter framför önskemål om att de boende i södra skärgården borde vara representerade i ett sådant möte.

Ö-dialogens representanter lyfter även frågan om befintligt kösystem inom Saltholmen och att detta behöver ses över. Det befintliga kösystemet, med flera olika köer och oklarheter om köregler och förutsättningar, tillsammans med införande av bommar vid tillståndsplatser, ses som de viktigaste åtgärderna.

Ö-dialogen efterfrågar en långsiktig plan för parkeringslösning för Saltholmen. Den senaste utredningen (T-Puls) avsågs och istället togs beslut utifrån SSiS yttrande. Jan Kaaling lämnar besked kring att en ny utredning pågår och denna gången är både SSiS och Älvsborgs Egnahemsförening inbjudna till möte. Konsulten är densamma som under T-Pulsutredningen.

Flytbryggor i södra skärgården

Som tidigare framkommit under punkt fem så finns det en problematik med att vissa resenärsgupper inte kan resa på grund av otillgänglighet vid kajerna. Shahbaz Khan (S) informerar kring de planer som finns, bl a två nya flytbryggor under 2019 (Brännö och Donsö). På Köpstadsö planeras höjning av befintliga kajer för att tillgänglighetsanpassa dessa. Oklart gällande Asperö.

Shahbaz Khan ber trafikkontoret sammanställa planeringsunderlaget och skickar till stadsdelsförvaltningen för vidare distribution till ö-dialogen.

8. Övriga frågor

Jan Kaaling anmäler en övrig fråga gällande tidningsdistribution i södra skärgården.

Västsvensk Tidningsdistribution (VTD) avser att sluta med tidningsdistribution i södra skärgården den siste november. Detta gäller även andra öar längre norrut med avsaknad av bilfärjor, och alltså inte i norra skärgården. SSiS har haft ett möte med VTD:s VD som anger att det inte är ekonomiskt bärbart. SSiS presenterade förslag på lösningar men fann ingen väg framåt. SSiS har även varit i kontakt med aktuellt fackförbund i frågan. Vid kontakt med Dagens Nyheter framkom att i Stockholms skärgården fungerar leverans på kaj bra.

Diskussion om att det finns vissa bidrag att söka hos Tillväxtverket och Post- och telestyrelsen, men detta är inga långsiktiga lösningar.

Sammantaget med bland annat övriga punkter som diskuterats idag menar Ö-dialogen att det är en negativ spiral som accelererar och helheten motverkar en levande skärgård. Trenden måste vändas för att skapa en levande skärgård och parallellt dras till Barcelona och Venedig som har liknande erfarenheter. Ö-dialogens representanter menar att skärgårdens frågor bör ingå i den centrala politiska styrningen, exempelvis som ett utskott direkt under kommunstyrelsen.

Shahbaz Khan (S) ser att ansvaret för frågorna som uppkommit mycket ligger under Västtrafik. Göteborgs Stad har varit bra på att göra inspel till trafikplaner, men att Ö-dialogen och Västtrafik borde samverka mer i dessa frågor. På tjänstemannanivå finns fungerande och bra rutiner och arbetssätt med inspel till trafikplaner. En samverkan bör kanske ske med Västtrafiks politiska ledning.

9. Kommande möte

Ordförande Inger Blixt (S) informerar om att inget nytt möte planeras med anledning av att en ny stadsdelsnämnd ska tillsättas. Ö-dialogen föreslår dock den nya stadsdelsnämnden att ett nytt möte med Ö-dialogen bör äga rum i början av 2019.

Vid anteckningarna

Niklas Hall
SDF Västra Göteborg